

bedraagt zou het toepassen van zulke vastgestelde cijfers onbillijk werken.

Allen die zich met deze zaken bezighouden en de processen op dit stuk gevolgd hebben, erkennen juist dat het stellen van goede standaardcijfers niet wel mogelijk is.

Intusschen de Regeering zal al haar aandacht aan de zaak blijven wijden.

De beraadslaging wordt gesloten en het *wetsontwerp* zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De vergadering wordt gesloten.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot wijziging der grens tusschen de gemeenten Bussum en Hilversum. (183)

Tegen dit wetsontwerp bestond geen bezwaar.

Vastgesteld 3 Juni 1902.

MICHELIS VAN KESSENICH.
VAN WELDEREN RENGERS.
GODIN DE BEAUFORT.
FENNEMA.
VAN BONEVAL FAURE.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet:

1°. tot naturalisatie van J. M. MASSELING en acht anderen (181);

2°. houdende bepaling, dat de vóór 1 Januari 1902 door eenige ambtenaren bij 's Rijks Munt bewezen diensten bij de regeling van hun pensioen in aanmerking zullen kunnen komen (168);

3°. tot verklaring van het algemeen nut der onteigening ten behoeve van een spoorweg van Assen naar Stadskanaal (161).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Vastgesteld 3 Juni 1902.

VAN VELZEN.
SASSEN.
VAN NIEROP.
LAAN.
DE JONG.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot bekrachtiging van eene nadere overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staats-spoorwegen, betreffende personeel, weleer in dienst bij de voormalige Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij. (124)

Sommige leden betreurden, dat indertijd bij de opheffing der Nederlandsche Rhijnspoorwegmaatschappij, het geld afkomstig van het bij deze maatschappij bestaande ondersteuningsfonds aan het personeel in handen was gegeven, hetgeen eigenlijk de tegenwoordige regeling noodig maakt. Zij zagen hierin een onbillijkheid tegenover het andere personeel, dat in gewonen dienst bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staats-

spoorwegen is overgegaan. Hiertegenover werd opgemerkt, dat daarom juist ook slechts sprake is van uitkeering van het halve pensioen.

Men beschouwde de geheele regeling algemeen als eene milde wijze van handelen, waartegen men zich niet wenschte te verzetten, in de hoop dat zij de laatste van dezen aard zou zijn.

Aldus vastgesteld den 3den Juni 1902.

VAN VELZEN.
SASSEN.
VAN NIEROP.
LAAN.
DE JONG.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet houdende goedkeuring van internationale overeenkomsten tot bescherming van den industrieelen eigendom. (141)

Verschillende leden gaven hunne instemming te kennen met de tot stand gekomen overeenkomsten tot bescherming van den industrieelen eigendom. Vooral hoopten zij, dat de nieuwe bepalingen zouden strekken tot het breidelen van deloyale concurrentie.

Aldus vastgesteld den 3den Juni 1902.

VAN VELZEN.
SASSEN.
VAN NIEROP.
LAAN.
DE JONG.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verhooging van het IXde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1902.

(157)

Het afdeelingsonderzoek van dit wetsontwerp gaf aanleiding tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Art. 209. Verschillende leden waren van oordeel, dat de bijdrage in de kosten van exploitatie van den pomologische tuin te Tiel, welke door de provincie wordt verstrekt, al zeer gering is in vergelijking van het Rijkssubsidie. Wanneer men daarbij vergelijkt de bijdrage van de provincie Zuidholland voor de kosten der Rijkstuinbouwschool te Boskoop, dan is het verschil opvallend, terwijl men toch meende, dat naar verhouding het nut van gezegden tuin voor de provincie Gelderland niet veel lager behoefde aangeslagen te worden. Men drong er daarom op aan, dat meer zou worden vastgehouden aan den regel, dat het subsidie van het Rijk bepaald wordt door de belangstelling van de zijde der provincie en van andere belanghebbenden aan den dag gelegd.

Art. 214. Onder verwijzing naar het verzoek bij de behandeling van hoofdstuk IX der Staatsbegroting voor 1902 gedaan om een algemeen verslag te mogen ontvangen over de bestaande boerenleenbanken, vestigde men er de aandacht op, dat men, geroepen om te beslissen over het verhoogen van subsidie, dat ook zal moeten dienen voor de exploitatie van de Centrale Bank te Utrecht, van hare wijze van werken zoo weinig op de hoogte is. Gaarne zou men eenige nadere inlichtingen ontvangen om-

trent hare organisatie en de wijze waarop zij controle uitoefent op de bij haar aangesloten leenbanken en voorts hoe de toestand harer financiën is.

Het Landbouwverslag geeft over een en ander geen voldoende overzicht.

Art. 221. Eenige leden achtten de wijze waarop van Rijkswege gelden worden besteed voor verbetering van het paardenras door instandhouding van het hengstveulendepot te Bergen op Zoom minder gewenscht. Zij waren van oordeel, dat deze gelden beter zouden worden gebruikt door verhooging van de subsidiën ten dienste van de fokkerij in de provinciën.

De inrichting moest eene leerschool zijn voor de Nederlandsche fokkers, doch tot dusverre heeft ze daaraan niet voldaan.

Het bestuur is opgedragen aan personen, die buiten den landbouw staan, in plaats van aan de landbouwers zelf, die zeker het grootste belang bij de goede resultaten van het depot hebben.

De vraag werd gedaan, waarom geen hengsten van 2- à 3-jarigen leeftijd worden gekocht, waar bij aankoop van veulens zooveel teleurstelling is te wachten. Men geve hooger prijs en koope een kleiner aantal exemplaren, het resultaat zou voorzeker meer bevredigend zijn.

Hiertegen werd opgemerkt, dat, wanneer die gedragslijn werd gevolgd, de prijs zoo hoog zou zijn, dat het getal hengsten zich tot enkele zou moeten bepalen, die dan als Rijkshengsten gestationneerd zouden moeten worden, waaraan groote bezwaren verbonden zijn.

Een lid meende te weten, dat tot dusver geen enkel veulen is aangekocht, dat is ingeschreven in het Nederlandsch Paardenstamboek. Hiertegenover werd evenwel het vermoeden uitgesproken, dat de veulens uit de provinciën Groningen en Gelderland, waarin de grootste aankopen werden gedaan, in het algemeen van betere hoedanigheid zijn dan de veulens uit de provinciën waarvan de inschrijving in het Nederlandsch Paardenstamboek geschiedt.

Het hierbedoelde lid ontving gaarne opgave hoeveel van de hengsten door Bergen op Zoom afgeleverd nog als dekhengsten worden gebruikt, met vermelding hunner namen. Ook zou hij gaarne vernemen hoe groot de toelage is aan den directeur verleend en hoe groot de toelagen zijn, die andere militairen genieten.

Hij was van oordeel, dat de proef met het depot genomen als volkomen mislukt is te beschouwen en dat de schade daardoor aan het landbouwbedrijf toegebracht aanzienlijk is. Hij achtte de opheffing der inrichting daarom gewenscht.

Andere leden achtten de aangevoerde bezwaren niet zoo gewichtig; cornage komt bij iedere fokkerij voor. Met belangstelling had men daarom vernomen, dat te Aurich, dat beschouwd wordt als de eerste plaats der wereld voor de keuring van Oldenburgsche hengsten, een hengst afkomstig van het depot den tweeden prijs had behaald.

Van andere zijde werd hiertegenover medegedeeld, dat, naar men vernomen had, bedoelde hengst hier te lande weder ingevoerd, bij latere keuring in een der provinciën gebleken was niet die uitnemende hoedanigheden te bezitten, die men naar aanleiding van bedoelde onderscheiding mocht verwachten.

Art. 231. Ook in deze Kamer meende men, dat de uitgaven voor uitvoering van de Boterwet, hoewel niet als weggeworpen geld te beschouwen, toch tot een bedenkelijk bedrag zijn geklommen, vooral met het oog op de uitkomsten. Men moest daarbij niet vergeten, dat onder dezen post van uitgaven niet gebracht worden die, welke het gevolg zijn van het vervolgen van overtredingen der wet en die door het hooren van deskundigen, soms zelfs uit het buitenland opgeroepen, hoog zullen oploopen, terwijl zij in geval van vrijspraak ook voor zoover zij door de vervolgen zijn opgeroepen, voor rekening van den Staat zullen worden gebracht.

Men achtte die hooge uitgaven daarom te betreuren, omdat niet ontkend kan worden, dat de wet niet geheel aan hare bedoeling, dat is de knoeierij in den boterhandel te voorkomen, voldoet.

Er waren leden, die meenden, dat alleen afdoende beveiliging van den boterhandel ware te verkrijgen, indien de eischen voor

natuurboter streng begrensd werden in de wet. Men meende, dat de Belgische wet hier als een geschikt voorbeeld kon genoemd worden en zou wel wenschen, dat van Regeeringswege inlichtingen omtrent hare werking werden ingewonnen.

Aldus vastgesteld den 3den Juni 1902.

VAN VELZEN.

SASSEN.

VAN NIEROP.

LAAN.

DE JONG.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot goedkeuring van eene overeenkomst met de Naamlooze Vennootschap „de Koninklijke West-Indische Maildienst”, wegens het uitvoeren van eene vaart van Amsterdam naar Paramaribo en Curaçao en terug (158)

Terwijl men geen bezwaar maakte zijne goedkeuring aan dit ontwerp te hechten, werd er van verschillende zijden op aangedrongen, dat vooral bijtijds de noodige onderhandelingen zouden worden gevoerd om eene nieuwe regeling tot stand te brengen.

Een veertiendaagsche dienst werd door velen wenschelijk en de hoogere vergoeding met het oog op het daarvan te verwachten nut gewettigd geacht.

Niet alleen voor de post zag men hierin een belang, maar men beschouwde het ook als een uitstekend middel om de kolonie zelve uit haar verval te helpen opheffen.

Sommige leden zouden met het oog hierop aan een wekelijkschen dienst nog de voorkeur geven.

Te meer zou men geen bezwaar zien in eene verhoogde vergoeding, daar de wijze waarop de maatschappij den dienst waarneemt te loven valt, zonder dat nu juist door haar buitengewone voordeelen worden verkregen.

Aldus vastgesteld den 3den Juni 1902.

VAN VELZEN.

SASSEN.

VAN NIEROP.

LAAN.

DE JONG.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verhooging en wijziging van hoofdstuk V der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1902.

(192)

Tegen deze wetsvoordracht bestond geen bezwaar, omdat zij tot uitvoering dient van eenmaal aangenomen wetten. Met voldoening hadden eenige leden gezien, dat de Minister bij de vaststelling der traktementen ook met de eischen der schatkist rekening had gehouden.

Vastgesteld 3 Juni 1902.

MICHIËLS VAN KESSENICH.
VAN WELDEREN RENGERS
GODIN DE BEAUFORT.
FENNEMA.
VAN BONEVAL FAURE.